

הפורתח בכל יום..

הניוז היומי של דרשו.

Dirshu
דרשו ד' ועוזו
קרן עולמית לחינוך
ועידוד לימוד התורה

יום רביעי י"ח טבת תשפ"ב | דף היומי בבלי: מגילה י | דף הכולל: מועד קטן יז.
דף היומי בהלכה: מאמצע הסעיף בהגה "אם נתערב" עד סעיף ב'.
מוסר: דבר בעיתו - פרק ה' מאות ב' "שהדבר הזה" עד "גם שעל פי".
קנין חכמה הלימוד השבועי: שער הבחינה פ"ה 'אך הטרפים המיוחדים' עד פרק ו' 'ומה שראוי לך לדעתו'

להצטרפות לקבלת הפותח בכל יום במייל: dirshu@dirshu.co.il

"תמיד תהיתי על סוד ההצלחה שלו, עד שפעם נזדמנתי לביתו ונוכחתי במחזה מדהים" | פלא: בתוך יום אחד ירד מחיר הדירה ב-350,000 ₪ | כשתושב בני ברק הגיע לחברו עם שליחות מהשמים | 2299

על דא ועל הא

בליל שבת, כשנרגעו הרוחות, שאלתי את בעל-
הבית מהיכן לקח את כוח ההבלגה הפלאי הזה.
הרי היית נראה באותן דקות כמו מלאך, אמרתי לו.
את תשובתו הנפלאה עלינו לחרוט על לוח לבנו...

כיצד ניתן ליזכות בתואר הנעלה 'שומרי משמרת הקודש'?

את ההבטחות הרוחניות שלו, וגם אם נכשל פעם ופעמיים, ויותר,
יעשה מאמצים להתחזק מחדש, ולהוכיח להקב"ה שהקבלות
שקיבל על עצמו הן רציניות, והוא מתכוון באמת וזכותמים
להתחזק בכך.

קשיים אדירים

כך היתה תמיד דרך־הנהגתם של גדולי ישראל בכל הדורות,
שכאשר קיבלו על עצמם דבר פלוני, התאמצו ואזרו חיל לקיים
את הדבר - בכל מקרה ובכל מצב!

גם כאשר נערמו בדרכם קשיים אדירים, המוציאים כל אדם
רגיל מדעתו, ואז בדרך־הטבע מתבטלות כל קבלות־החיזוק
מאליהן, ומסתלקות ממוחו של האדם, השתדלו הגדולים הללו
להמשיך להיות נאמנים לבוראם, ולהחזיק בכל־עוז בדברים
שקיבלו על עצמם.

אדם כזה נכלל - על פי דְבָרֵי ה'העמק דבר' בספר 'במדבר' (ג'
כ"ח) - בין אלה הזוכים להיקרא, שם בפסוק המדובר, כ'שומרי
משמרת הקודש', הגדרה שנאמרה על בני קהת.

שח הגר"י זילברשטיין שליט"א:

כל יהודי באשר־הוא, מקבל על עצמו קבלות שונות לחיזוק
עבודת השם שלו. זה קורה לא רק בימי התשובה של אלול
ותשרי, אלא במשך כל השנה, כאשר יהודים טובים רוצים לקבל
על עצמם עולה של תשובה, וכדי להתקרב לאביהם שבשמים הם
מתעטרים בקבלות־חיזוק.

הכל טוב ויפה. ברור שבדור כשלנו, בתקופה רבת־מהמורות
כמו שאנו חיים בה, כל קבלה קטנה, כל חיזוק קטנטן, באיזה נושא
שלא יהיה, יש בו נחת־רוח להשם יתברך הרואה את בניו מְלֵאֵי־
היסורים והקשיים, משתדלים להתגבר על הנסיונות הפוקדים
אותם, ועוד מקבלים על עצמם לשפר ולהיטיב את הדרך שבה
הם הולכים.

לכן, זה פשוט שכל חיזוק שכזה גורם שמחה בשמי־שמים.
וכדאי מאוד שהאדם ידע להעריך את עצמו, ואת מעלותיו
וקבלותיו, ושכרו יהיה גדול מאת הבורא בזה ובבא.

אלא שמאיך גיסא מוטלת חובה על האדם לשמר את הדברים
שהוא מקבל על עצמו, ולהשתדל בכל עוז ותעצמות שלא להפר

הכביסה ואולי גם את מערכת התאורה, ובקיצור - להכניס מקלות בגלגלים.

והכל קורה דווקא ברגעים אלה, שהם הרגעים שבהם פותח היצה"ר את המשרד הראשי שלו. דווקא אז הוא מפעיל את כל פקידיו. עכשיו! זה הזמן המתאים!

אלה הרגעים של היצר הרע, בהם הוא מפעיל את כל כוחו, ועלינו להתחכם נגדו ולהיות ערוכים למלחמה זו. לדעת שאם הוא מפעיל שרירים, הרי שגם לנו ניתנו מלעילא כוחות מתאימים כדי שיהא סיפק בידינו להשתלט ולהתגבר עליו.

כאין וכאפס

והנה, באותו יום־ששי שבו שהה הרב בביתו של האיש ההוא, אחזה עקרת־הבית בקבוק שמן בידיה, ולפתע מעדה ברגליה, ונפלה ארצה, תוך שהיא מפילה גם את בקבוק השמן, שנשבר לרסיסים, לא לפני שִׁטְיִפּוֹת־שמן רבות הותזו ו'נמרחו' על הריהוט בסלון־הבית, וכמובן שהרצפה הפכה להיות חלקלקה ומסוכנת. היה ברור לי, ממשך ומספר הרב, שבמקביל לסכנת־ההחלקה מתעוררת עתה סכנה נוספת להתערערותו של שלום־הבית. בקבוק השמן נשבר זמן קצר לפני כניסת השבת, וגם הילדים עדיין לא היו לבושים ומסודרים לשבת, ועתה לאחר שקרה מה שקרה, לך תדע מה תהיה גודל־הסערה ועוצמתה...

אבל מה שקרה עד לרגע זה, היה כאין־וכאפס למול מה שהתרחש בדקות הבאות. אם לא היה די בעצם שבירת הבקבוק, היא החלה לצעוק על בעלה בקול גדול 'מדוע שברת את הבקבוק'... כל בני הבית עמדו משתאים לנוכח הטענות המוזרות הללו שנפלו עתה על ראשו של הבעל, שלא באשמתו, שכן כולם היו עדים לכך שלא הוא שבר את הבקבוק, אלא האשה!

אבל היא המשיכה לאבד עשתונות, וצעקה על בעלה בשצף־קצף 'למה אתה עושה דברים כאלה דווקא לפני כניסת השבת; מדוע לא נזהרתי שזה לא יישפך', וכו'.

וכל זאת, כאמור, כשהבעל לא עשה מאומה!

חירף נפשו

כששמעתי את הטענות המוזרות שהיו בפי האשה, מספר הרב ההוא, לקחתי כמה צעדים אחורנית, כי הבנתי שעכשיו תפרוץ כאן אש־להבה, ולא רציתי להיות בתוכה, או חלק ממנה. אבל הבעל הצדיק הזה, הפתיע אותי.

ולא פתח את פיו.

למרות צעקותיה הבלתי־מובנות של האשה, והגם שהיה באפשרותו להשיב לה מנה אחת אפיים, בסגנון 'מה את רוצה ממני, האם אני שברתי את הבקבוק', וכל כיוצ"ב, העדיף הבעל לשים יד לפיו, ולא להגיב ולו במילה אחת.

כגיבור המצוייד בכלי־זיין, וכאמיץ לא ידע חת, חרף האיש ההוא את נפשו, ושתק!

ואני, מספר הרב, לא ידעתי נפשי מרוב התפעלות.

מדבריו של הנצי"ב שם עולה, שהאדם שמגיע לדרגה גבוהה שכזו של שמירת החיזוקים שלו בכל עת ובכל מצב, זוכה לדברים הרבה! והשם יתברך שומר עליו מכל פגע רע ומכל צרה ומצוקה! (עיין שם).

לפי דברי הנצי"ב, 'שומרי משמרת הקודש' הם האנשים המתאמצים לשמור את קבלותיהם והבטחותיהם הרוחניות. והנה לפנינו סיפור מופלא שימחיש ויִדְגֵם כיצד הופכים ל'שומרי משמרת הקודש'. את הדברים שמענו מרב חשוב, שהיה נוכח בשעת־מעשה ולא הסתיר את התפעלותו מעוצמת החיזוק של בעל־המעשה.

הרב ההוא סיפר לנו שהיהודי עליו הוא מְדַבֵּר, מצליח בכל מעשיו בצורה יוצאת־דופן, וניכר עליו שסיעתא־דשמיא מופלגת מְלַן אותו בכל דרכיו וענייניו.

אני־עצמי, סיפר הרב ההוא, התפלאתי על כך, ולא ידעתי מה מְקוּרָה וסיבתה של ההצלחה הנדירה שלו. אבל, כשהגעתי פעם לביתו, והייתי יָד למעשה מופלא־שבמופלאים, ידעתי שלא לחינם הוא זוכה לס"ד שכזו.

הדבר לא יהיה קל

עוד לפני שהגעתי לביתו, אמר לי בעל־הבית שלאור המצב בשלום־הבית הנעדר כיום מבתיים רבים בעם ישראל, החליט לחזק ולבצר את הענין הזה בביתו־הוא, ולהקפיד על ענייני שלום הבית - עד תום!

ידעתי שהדבר לא יהיה קל, וידעתי גם שאם אני מקבל על עצמי קבלה כל־כך חשובה, הרי שגם היצר־הרע לא יֵשֵׁב בשקט, ולא ישקוט על שמריו, וינסה להכשילני ולהצר את צעדיי, אבל עם כל זה קִבַּלְתִּי את הדבר על עצמי, ביודעי עד כמה זה חשוב לי, ולדורות הבאים אחריי.

ולא שבביתי היו בעיות מיוחדות בשלום־בית; לא ולא. אבל רציתי לְבַצֵר את חומות הבית, ולהגן עליו מפני כל רוחות רעות, וידעתי שזו היא הדרך הטובה והיעילה ביותר.

אלה היו דבריו של בעל־הבית שסיפר לרב ההוא שליט"א שאכן מיום שקיבל על עצמו לשמור על שלום־הבית, הצליח בכך, ולא היו לו בעיות מיוחדות. עד שהגיע יום ששי אחד, בשעות אחר־הצהריים, אז נכח הרב בביתו, והיה יָד להתרחשות.

יש להתחכם נגדו

מי אינו יודע שדווקא באותן שעות־אחה"צ של ערב־שבת נשבר לפתע הברז, ודווקא אז, לפני כניסת השבת, החליט הילד להפיל את בקבוק היין ולשוברו לרסיסים ולהפוך בכך את כל הבית.

כל מי שעניו בראשו, רואה את היצר־הרע המיוחד הפועל דווקא ברגעים קדושים אלה, ומשתדל בכל יכלתו לפגום בשלום־הבית.

כאן הוא דואג לשבור את הברז, ושם לקלקל את מכונת

אם הגאון רבי עבדאלה סומך, רבו של ה'בן איש חי', או כל גאון אחר, היה שוהה בביתי באותו רגע, וכי הייתי מעז לדבר כנגדה דברים קשים?
בוודאי שלא. כי אם הייתי מגיב, היה הגאון ההוא עוזב את ביתי בזה-הרגע!

ואז המשכתי לחשוב ואמרתי לעצמי שגם אם רבי עקיבא איגר או רבי עבדאלה סומך אינם נמצאים כאן, אבל הקדוש ברוך הוא בכבודו ובעצמו נמצא כאן איתי, כפי שנאמר 'איש ואשה זכו - שכינה ביניהם', ואם לא אתגבר על עצמי ואחזיר לאשתי כפי שמגיע לה, הרי הקב"ה יצא מן הבית שלנו!!!

המחשבות הללו הביאוני לידי החלטה ברורה ששווה לי להתגבר, ויהי מה! וברוך השם שצִלַחְתִּי את הנסיון הקשה הזה. הרב שסיפר לנו את המעשה המופלא, סיים באומרו שעכשיו ניתן כבר להבין את סוד ההצלחה של בעל-הבית ההוא, שכן כפי דברי הנצי"ב בפסוק הנ"ל, אדם הנמנה על 'שומרי משמרת הקודש', זוכה לכל-טוב שבעולם!

(מתוך הספר 'שבת בשמחה' בעריכת הרב משה מיכאל צורן שליט"א)

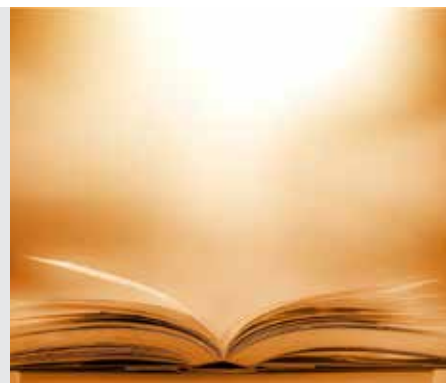
בליל שבת, לכשנרגעו הרוחות, שאלתי את בעל-הבית מהיכן לקח את הכוח הזה, שממש לא ניתן לתארו במלים, כדי להניח את המחסום לפיו? 'הרי היית נראה באותן דקות כמו מלאך', אמרתי לו; 'רק מלאך מסוגל לדברים כאלה'!
ואת תשובתו של בעל-הבית, צריכים לחרוט על לוח-לבנו. ראשית, הגיב ואמר, הבנתי שעכשיו מגיע הנסיון הגדול, ובשמים רוצים לבדוק אותי ולראות אם אעמוד במה שקבלתי על עצמי לשמור על שלום הבית, והחלטתי שאני עומד בנסיון, ויהי מה!
וכפי שאמרנו, אדם כזה ראוי להימנות על 'שומרי משמרת הקודש', ולזכות לכל ההצלחות שבעולם, כפי שמבטיח ה'העמק דבר'.

החלטה ברורה

אבל תשובה נוספת היתה בפיו של אותו יהודי. וכך אמר: בְּשִׁאָהּ של ההתקפה שבאה מצד רעייתי, חשבתי לעצמי: אם הגאון רבי עקיבא איגר היה נמצא כאן עכשיו לצידי, בבית, וכי הייתי משיב לאשתי על טענותיה הטפשיות?

פרשת השבוע

**ללא הקדמות מיותרות התעניין האיש: "האם אתם מקפידים על שנים מקרא ואחד תרגום?"
מיודענו נדהם מהשאלה הישירה. הוא השיב תשובה לא אמיתית, ותמה: "מדוע אתה שואל?"**

מעשה פלא שהתרחש בבני ברק

תשובה לא אמיתית, ותמה: מדוע אתה שואל?
אספר לכם, משיב היהודי. הלילה, ליל שבת קודש, חלמתי חלום שבאו אלי מן השמים ואמרו לי לעורר אתכם ולשאול מדוע אינכם מקיימים את ההלכה הזו. אך אם לדבריכם אתם כן מקיימים את ההלכה, אות הוא שלא באו אלי מן השמים אלא סתם חלמתי חלום של דברים בטלים... חלום חלמתי, ותסלחו לי על ההטרדה...

מיודענו הסוחר, שידע היטב שלא מדובר בחלום של דברים בטלים, מזועזע כולו החל להקפיד על קיום ההלכה המפורשת בשולחן ערוך, חייב לקרות לעצמו בכל שבוע פרשת אותו השבוע שנים מקרא ואחד תרגום (או"ח סי' רפ ה סעי' א'). וכעבור זמן אף אזר אומץ לגשת אל בעל החלום ולהעניק לו 'יישר כח' על קיום השליחות.

(מנחת נתן, הובא ביתד נאמן שמות תשע"ג)

ואלה שמות - בר"ת: ו'חייב א'דם ל'קרות ה'פרשה ש'נים מ'קרא ו'אחד ת'רגום. מעשה פלא שהתרחש בבני ברק: פלוני, סוחר גדול ומצליח, למדן לא קטן. במשך ימות השבוע היה טרוד בעסקיו וכאשר הגיעה שבת קודש היה שוקע בלימוד עיוני מעמיק. השעות הארוכות הללו העניקו לו זרימת דלק ואנרגיה לכל ימות השבוע. אך דא עקא, שבהלכה המפורשת של שנים מקרא ואחד תרגום הוא זלזל קצת. התקשה להמיר שטיקל רבי עקיבא איגר עסיסי במילים הארמיות של אונקלוס. כמובן, אף אחד לא ידע על זלזולו זה, וכל רואיו העריכו אותו על שקיעותו בלימוד בשבתות קודש.

ביום בהיר ניגש אליו מכר ירא ודחיל תושב העיר. ללא הקדמות מיותרות התעניין האיש: האם אתם מקפידים על שנים מקרא ואחד תרגום? מיודענו נדהם מהשאלה הישירה. הוא השיב

רוצים לקבל את 'לקראת שבת' מדי שבוע ישירות למייל?
שלח מייל ל- dirshu@dirshu.co.il

האברך פנה לרבנו ושפך את מר לבו ואמר:
 "אמנם אני מקבל על עצמי לקיים את פסק הדין
 במלואו, אך אין לי מושג מנין אתחיל להשיג את
 הסכום, כאשר בקושי יש לי למחית ביתי?"

yaakov Naumi/Flash90

זירא בסבלותם | מעשה שאירע בבית דינו של מרן הגר"נ קרליץ זצ"ל

במלואו, אך אין לי מושג מנין אתחיל להשיג את הסכום, כאשר בקושי יש לי למחית ביתי".

רבנו, שכאב את כאבו, אמר לו: "הבה נראה כיצד אפשר לעזור לך. ראשית כל, הנה הצ'קים שעל השולחן הם בשבילך..." תוך כדי כך הזיז את הצ'קים לכוונו של האברך, "מלבד זאת יש בידי כסף כדי לחלק לאברכים", והוציא לו סכום נכבד. "ומלבד כל זאת, יש בידי גמ"ח כספים, ואוכל להלוות לך סכום נוסף..." בסופו של דבר, האברך יצא מבית רבנו כאשר כמעט כל הסכום הנדרש בידו.

(נשיח בחוקיק שמות תשע"ז מתוך 'הליכות שני')

מרן הגאון רבי נסים קרליץ זצ"ל מעולם לא הסכים בשום אופן לקבל שכר טרחה עבור דיני התורה. עם כל זאת, עובדה הוה, כפי שסיפר בן רבנו הגאון רבי אברהם ישעיהו שליט"א, שרבנו לא הביע התנגדות לקבל.

היה זה בסיום דין תורה בין אברך לאיש עסקים, שבסופו יצא האברך חייב בדין. איש העסקים הניח צ'ק על השלחן, וכמוהו עשה גם האברך. רבנו לא נגע בצ'קים, אך גם לא דחה את קבלתם.

לאחר שהלך איש העסקים, פנה האברך לרבנו ושפך את מר לבו ואמר: "אמנם אני מקבל על עצמי לקיים את פסק הדין

תזכורת לנבחני דרשו

אנו שמחים להזכירכם על מועדי המבחן הקרוב אי"ה
 ביום חמישי י"ט בטבת וביום שישי כ' בטבת פרשת שמות

קנין תורה-דף היומי מבחן מס' 24: (שישי בלבד!) תענית יג. - מגילה יב:

דף היומי בהלכה מבחן מס' 82: משנה ברורה: סימן תרס"ג סעיף ב' עד סימן תרע"ד

מוסר: דבר בעיתו הקדמה עד שער התחזקות פרק ו'.

קנין חכמה מבחן מס' 24: חובת הלבבות שער הבחינה פתיחה פרק ה' "ואחר כן ישיב אל ליבו" עד שער עבודת האלוקים פתיחה "אבל טובת האדון".

קנין משניות מבחן מס' 24: (שישי בלבד!) מעשר שני ב' ב' - ג' י'

דף הכולל מס' 19: (חמישי בלבד!) ביצה לח. - מועד קטן יז:

קנין שביעית מבחן מס' 3: משנה פרק ג'. רמב"ם פרק ב' הלכה א' - י"ד.

בסוף שחרית, לפני קדיש דרבנן, אני רואה לפליאתי שאבי ניגש לאחד המתפללים ומדבר אתו. זה היה מוזר וחרג מאוד! מישהו אף "התנדב" להעיר לו, ואבי לא הבין מה הוא רוצה ממנו - בקיצור, סיטואציה מביכה...

David Cohen/Flash90

לפעמים צריך הרבה 'שכל עקום' כדי לדון לכף זכות

אחד המתפללים הקבועים אף "התנדב" להוכיח אותו על זה, ואבי לא הבין מה הוא רוצה ממנו - בקיצור, סיטואציה מביכה... לקח לי קצת זמן להבין (כשבררתי בעדינות מה קרה) את סיבת אי-ההבנה. בנוסח אשכנז בחו"ל התפילה נגמרת בשיר של יום, ולא אומרים פיתום הקטורת, רק בנוסח ספרד. אשר על כן חשב אבי לתומו שהתפילה נגמרה.

בנוסף לכך, הוא זקוק למכשיר שמיעה, וקולו של הש"ץ היה חלש למדי, כך שהוא לא שם לב שהתפילה נמשכת, ואף את הקדיש לא שמע, ופשוט התנהל כאילו הוא אוחז אחרי התפילה... נו - באמת צריך 'שכל עקום' בשביל לדון לכף זכות עד כדי כך... (גיליון 'כף זכות')

ברצוני לשתף אתכם בעובדה שארעה איתי לפני כמה חודשים, ואולי יהיה בזה תועלת לאחרים.

אני מתגורר בבני ברק, והורי בחו"ל. אבי מורי שליט"א מקפיד מאוד שלא לשוחח בשעת התפילה. היות ובמקומו לא כולם מקפידים על זה, הוא אף מחזיק כרטיס אותו הוא מראה למי שניגש אליו כל זמן שהתפילה לא נגמרה.

באחד הימים בעת ביקורו של אבי בארץ, בסוף תפילת שחרית, לפני הקדיש דרבנן, אני רואה לפליאתי שאבי ניגש לאחד המתפללים ומדבר אתו כהמשך לעניין חשוב הנוגע לזיכוי הרבים, וכמדומני שזה נמשך גם בקדיש... זה היה לא לעניין ומאוד מוזר, וסתר את כל הנהגתו הרגילה!

סגולות וישועות

היהודי ורעייתו היו מודאגים ביותר. כבר מתקרב התאריך שבו עליהם לפנות את הדירה, ואין להם אפשרות לקנות דירה אחרת. הם החליטו לקבל על עצמם קבלה קשה ביותר, כמעט בלתי אפשרית...

כוחה של מחילה

במהלך חיפושיו, הוא מצא וילה שעומדת למכירה, באזור מרוחק מהאזור החרדי. בעלת הדירה ביקשה תמורתה מיליון ו-952 אלף שקלים, לא פחות. מצד אחד, הוא מאוד רצה לקנות אותה. כי הוא היה יכול לעשות שם יחידת דיור להשכרה, וכך לכסות את החובות, אבל המחיר כלל לא התאים לו. לא היתה לו שום אפשרות לעמוד במחיר. בעלת הדירה לא היתה מוכנה להוריד מהמחיר שדרשה אפילו שקל אחד. גם אחרי משא ומתן שנמשך כחודשיים היא נותרה בסירובה.

אותו יהודי ישב עם אשתו והם דנו מה יהיה? כבר מתקרב התאריך שבו הם צריכים לפנות את הדירה ואין להם אפשרות לקנות דירה אחרת. הם החליטו לקבל על עצמם קבלה קשה ביותר, כמעט בלתי אפשרית... הם קיבלו על עצמם למחול ולסלוח בלב שלם למי שכל כך ציער אותם. הם החליטו למחול לאותו אדם שעקץ אותם ב-350 אלף שקלים. בגללו הם הגיעו לכל המצב הזה! - הבעל נאלץ לצאת לעבוד, וכן האשה נאלצה

את המעשה להלן שמעתי מהרב פנחס זרביב שליט"א, ששמע מפיו של בעל המעשה.

המעשה היה ביהודי שחברו רימה אותו. הוא ביקש ממנו הלוואה של 350,000 שקלים! אך 'שכח' להחזיר ונעלם כאילו לא היה... אי אפשר לתאר את הצער שנגרם לאותו יהודי. כסף שעבורו עבד כל כך הרבה שנים, ירד לטמיון בין רגע. עד עתה בבקרים נהג לשבת וללמוד בכולל. עכשיו הוא נאלץ בגלל החובות לצערו לעזוב את הכולל וללכת ולעבוד. גם אשתו, שעד עכשיו היתה עקרת בית וטיפלה בילדים, נאלצה לצאת לעבוד. בנוסף לכל זאת, הוא גם נאלץ למכור את דירתו.

הדירה שלו היתה במרכז של אזור חרדי. הוא חיפש דירה במקום אחר מרוחק מהאזור החרדי. אי אפשר לתאר את הצער שהיה לו מאותה פרשה. הוא מכר את הדירה שלו בסכום של מיליון ו-452 אלף ש"ח. בחוזה היה כתוב שתוך חצי שנה הוא יפנה את הדירה. לכן הוא התחיל לחפש דירה לקניה.

במיליון ושש מאות שקלים בלבד! לפני כן היא לא היתה מוכנה להוריד אפילו שקל. עכשיו היא היתה מוכנה להוריד 350 אלף שקלים - בדיוק אותו הסכום שעליו הם מחלו. עכשיו, חוץ מהדירה יש לו יחידת דיור להשכרה, ועל ידי כך פרנסתו מצויה ברווח. אין זה כי אם יד ה'. כלשונו של המספר: "אני יהודי פשוט, רק שה' רואה מחילה של יהודי פשוט, ועושה לו ניסים מעל דרך הטבע".
(פניני עין חמד)

לצאת לעבוד. זה כלל לא היה קל להם. הם בכלל לא רצו למחול לו. אדרבה, הם רצו שה' יעניש אותנו. כזה אדם רע ורשע, אבל מצד שני הם ידעו שכדי לזכות לישועה צריך זכות גדולה. אין לך זכות גדולה יותר מלמחול לשני, למרות שלא מגיע לו. הם החליטו למחול לו בלב שלם.
אי אפשר להאמין למה שאירע לאחר מכן. בעלת הדירה הודיעה להם שהיא מוכנה להוריד את המחיר של הדירה ולמכור להם

סגולות וישועות

שמור את העין מרע ותינצל מעין הרע - עצתו של הרה"ק ה'בית ישראל' מגור זי"ע לחסידו

משום שהגיע זמנו. ויש לפרש, אמר הרבי, שתשעים ותשעה מתים מחמת 'עין הרע' היינו שקלקלו ופגמו בעיניהם רח"ל, ורק אחד מת 'בדרך ארץ', דהיינו בזמנו, כיון ששמר על עיניו. ובזאת סיים והורה לו לעצום את עיניו מראות ברע וממילא לא ינזק מעין הרע.
(באר הפרשה)

פעם נכנס חסיד אחד אל הרה"ק ה'בית ישראל' זי"ע, וסיפר לו שהיה אצל חכם אחד המתיימר לדעת נסתרות, והלה גילה לו ששורה עליו 'עין הרע' רחמנא ליצלן, והוא חושש מאד מזה. נענה הרה"ק ואמר לו שהנה איתא בגמרא (ב"מ קז:): שמתוך מאה אנשים, תשעים ותשעה מתים מחמת עין הרע ורק אחד מת

077-2222-666 או *4992

קו השיעורים של 'דרשו' - לחייג, ללמוד, לדעת

החפצים בחיים - חפץ חיים יומי

**"מרגלא בפומייהו דאינשי שאם אחד
הלשין על חברו, מותר הוא גם כן אחר כך
להלשינו... ובאמת הוא טעות גמור"**

הצטרפו אלינו ללימוד היומי בספר 'חפץ חיים'

אולם, גם כאן ישנם שורה ארוכה של תנאים להיתר: א) שלא יהיה שום צד זכות בדבר; ב) שתהיה זו הוכחה ממשית, ולא "דבר הניכר קצת". ג) שתהיה תועלת להבא עבור השומע בקבלת הדברים. ד) שיראה את "הדברים הניכרים" בעצמו, ולא ישמע אותם מפי אחרים. ה) מותר לו רק להאמין בלבד, אבל לא לספר לאחרים.

אתמול עסקנו בהיתר לקבל רכילות מאדם שנאמן על השומע כשני עדים, וראינו כי מלבד התנאים הרבים הנדרשים להיתר זה - כיום הוא כבר אינו שייך כלל. בהלכות הנלמדות היום בסדר הלימוד היומי, מביא ה'חפץ חיים' אופן נוסף שבו מותר לקבל ולהאמין לרכילות - כאשר השומע רואה על אותו אדם "דברים ניכרים" המוכיחים כי מה שסופר עליו הוא אמת.

עדים יקום דבר' - כן הוא גם לגבי דיני ממונות!
הדוגמה שמביא לכך החפץ חיים היא - "אם אחד יש לו הזק
בעסקו מצד מלשינות וכדומה, ויש לו על ישראל 'דברים הניכרים'
שהוא עשה לו את הדבר הזה, על זה הסמך הוא הולך אחר כך
ומלשין אותו גם כן, כי מרגלא בפומייהו דאינשי שאם אחד הלשין
על חברו, מותר הוא גם כן אחר כך להלשינו... ובאמת הוא טעות
גמור..." ומבאר שמלבד שאסור לעשות שום פעולה לשם נקמה
גרידא, אלא רק כדי להציל את ממונו, ורק כשאי אפשר להציל
באופן אחר - גם אי אפשר כלל לסמוך בדיני ממונות על 'דברים
ניכרים' אלא צריכים עדות של שני עדים בבית דין.

וכאן מעורר ה'חפץ חיים' על דבר "שנכשלין בו בעוונותינו
הרבים", כאשר אנשים שיש להם סמך כלשהו או סברא שפלוני
הזיק אותם וכדו' - עושים לעצמם דין לבד. וזוהי טעות גמורה,
הוא כותב, משום שגם בהתמלא כל התנאים הדרושים ל"דברים
הניכרים", אין זה אלא היתר לשמוע ולהאמין בלבד, אבל לא
לעשות שום פעולה כתוצאה מכך. כי על מנת להוציא ממון לא
מועיל כלל ההיתר של 'דברים ניכרים'. וכפי שבדיני נפשות אומרת
הגמרא בסנהדרין שאפילו ראו אדם שרץ אחר חבירו לחורבה,
ורצו אחריה ומצאוהו עומד על גבי חברו ההרוג עם סכין בידו ודם
מטפטף ממנה, אי אפשר להורגו על סמך זה כי 'על פי שניים

דקה מתוקה - 60 שניות מרתקות על הדף היומי

את מי רצו להרוג ע"י שירה?

מגילה דף י

בקשו מלאכי השרת לומר שירה אמר להם הקב"ה מעשי ידי טובעים בים ואתם אומרים שירה

לא יתכן שאתה באמת שמח, איך אפשר לשמוח כשאינך יודע
מה קורה עם משפחתך? אתה בטח רק עושה עצמך שמח". אמר
הרב בלון על כך. כתוב 'עוז וחדוה במקומו'. מקומו זה התפקיד
והמקום של הבן אדם. אם האדם ממלא את תפקידו בעולם זה
מביא אותו לידי שמחה. והמשיך: בחז"ל מובא שבשעה שהלך
אברהם אבינו לעקדת יצחק הלך בשמחה, וזלגו עיניו דמעות.
הא כיצד? כיצד אפשר גם לשמוח וגם לבכות? עוד שאל, מובא
בחז"ל שבקריעת ים סוף ביקשו המלאכים לומד שירה, ואמר
הקב"ה מעשי ידי טובעים בים ואתם אומרים שירה? ולפי זה
קשה איך בני ישראל (כן) אמרו שירה? ותירץ שמלאך כל פעילותו
והרגשותיו זה רק שליחות כידוע, וא"א לעשות שני שליחות
בחדא מחתא, אז אי אפשר לשמוח באותו זמן שיש גם צער וכן
להיפך. בכוחו של מלאך יש רק לסבול רגש אחד בזמן אחד. אבל
אדם מסוגל להרגיש שתי הרגשות באותו זמן. יכול ללכת לעקדה
בשמחה, ובאותו רגע יבכה על בנו. יכול להצטער על מעשי ידי של
הקב"ה ובאותו רגע לשמוח בישועת ישראל. שום הדגש אינו בא
על חשבון חבירו. כך אני, המשיך הרב בלון, אני דואג ומצטער על
גורלת משפחתי היקרה, ובאותו רגע אני עוסק בשמחת התודה
בלב שלם ובשמחה אמיתית!

(דברים ערבים - שמך לא שכחנו)

יש לשאול מדוע למלאכי השרת לא ניתנה רשות לומר שירה
ואילו לבני ישראל ניתנה רשות? מתרץ בעל ה"כלי חמדה": בני
ישראל לא אמרו שירה על האסון של המצרים, אלא על תשועת
עצמם. כמו שנאמר "ויהי לי לישועה". אבל המלאכים הרי לא
נשתעבדו במצרים, ונמצא שכל השירה שלהם היתה על אחרים
ואין אומרים שירה כשיש גם אסון של אחרים.

(זה השלחן)

בשם רבי שמשון מאסטרפולער, מובא שהנה כתוב בחיל
סנחריב שהקב"ה פתח אזניהם ושמעו את השירה של חיות
הקודש ופרחו נשמתן, ואף כאן רצו המלאכים להרוג את המצרים
ע"י שישירו שירה, אמר להם הקב"ה, מעשי ידי טבעו בים, - 'מעשי
ידי היינו התינוקות שהושלכו ליאור, ואתם אומרים שירה? הלא
צריך להיות 'מדה כנגד מדה' לכן מוכרחין שיטבעו בים.

הרב נתן צבי ברון, תלמיד טלז, סיפר שהגאון ר' אליהו מאיר
בלוך, ראש ישיבת טלז ברח בתש"א מליטא לארה"ב אשתו וילדיו
נהרגו על קידוש ה'. בפורים תש"ד שמעו כל הזמן שמועות
מחרידות על קורות אירופה. והרב בלוך כל הזמן היה כמובן מאוד
מודאג מה קורה עם אשתו ומשפחתו. והנה בפורים הוא רקד ושר
בכל כוחו. אשת המקום ראתה זאת וניגשה אליו בהתרסה. "רבי

רוצים לקבל את 'לקראת שבת' מדי שבוע ישירות למייל?
שלח מייל ל- dirshu@dirshu.co.il

מה פירוש הכלל "דבר שְׁבִמְנִין אינו בטל"?

במדויק, כגון נרות חנוכה, שמדליקים אותם בכל לילה במנין - הריהו נחשב כדבר שבמנין, ואינו מתבטל בתערובת. ולכן, נר חנוכה - אשר לאחר שהודלק למצותו הוא נאסר בשימוש לצרכים אחרים, משום שהוקצה לצורך המצוה - שהתערבב בנרות אחרים, אינו מתבטל, וכל הנרות שבתערובת אסורים בשימוש שאינו לצורך נרות חנוכה.

[שו"ע תרעג, א, משנ"ב כא, ושעה"צ כד]

כלל הוא בידינו: "דבר שְׁבִמְנִין אינו בטל", כלומר, דבר שמחמת חשיבותו נמכר לפי מנין הפריטים, ולא באומדן אחר שאינו מתייחס במדויק למספר הפריטים, כגון במשקל או בנפח - אינו מתבטל בתערובת, גם באופן שעל פי כללי ביטול ברוב הוא אמור להתבטל. וכתבו הפוסקים, שאף דבר שמצד עצמו אינו נמכר במנין, אבל הוא מיועד למצוה, ומחמת המצוה מונים את כל הפריטים

באלו מקרים נחשב נר החנוכה כ'דבר שְׁבִמְנִין' שאינו מתבטל בתערובת?

אולם, אם הנר התערבב בנרות האחרים לאחר חלוף הזמן הראוי לקיום המצוה, וכל שכן אם התערבב לאחר ימי החנוכה; וכן אם כבה בתוך הזמן הראוי לקיום המצוה, אך אין בו די לקיום המצוה למחרת - אינו נחשב כדבר שְׁבִמְנִין, והוא מתבטל בתערובת על פי כללי ביטול ברוב.

[משנ"ב תרעג, כב, ושעה"צ כב רכו; וראה שו"ע תרעב, א]

בהמשך לאמור: נר חנוכה שהתערבב בנרות אחרים, אוסר את כל התערובת רק באופן שהתערבב בנרות האחרים בתוך הזמן הראוי לקיום המצוה, דהיינו מחצית השעה לאחר צאת הכוכבים (ראה במקורות). והיינו, שהנר התערבב בעודו דולק; או שכבה בתוך הזמן הראוי לקיום המצוה, וכמות החומר שבנר מספיקה להדלקת נר חנוכה למחרת.

ההלכה למעשה בנוגע להגדרת נרות חנוכה כ'דבר שְׁבִמְנִין'

כלל על חשיבות החפץ - הנר - לכשעצמו. ולהלכה, הואיל ואיסור השימוש בנרות חנוכה לצרכים אחרים הוא רק מדרבנן, אזי במקרה שאם נאסר את כל התערובת יהיה הדבר כרוך בהפסד רב, וכגון שהנר התערבב בנרות רבים מאוד - יתכן שיש להקל כדעה זו, שהנר מתבטל בתערובת.

[משנ"ב תרעג, כב, ושעה"צ כה]

בהמשך לאמור: יש מהאחרונים שחולק וסובר, שנר חנוכה אינו נחשב כדבר שְׁבִמְנִין. וטעמו - שהסיבה שדבר שבמנין אינו מתבטל בתערובת, היא משום שמכירת החפץ במנין מעידה על חשיבותו המרובה, ובשל חשיבות זו אינו מתבטל; ואילו המנין שמונים את נרות החנוכה אינו קשור כלל לחשיבות החפץ, אלא שיש מצוה להדליק מספר מסוים של נרות, ומספר זה אינו מורה

* כפי שלמדנו, אסור להשתמש באור נרות החנוכה, ולפיכך, נהגו כל ישראל להדליק נר נוסף יחד עם נרות החנוכה, כדי שלא ישלכו בשימוש באור נרות החנוכה; ונר זה מכונה 'שְׁמֵשׁ'.
* אם נר ה'שְׁמֵשׁ' עומד בצמוד לנרות החנוכה, לכתחילה אין להשתמש באורו, משום שהדבר נראה כאילו משתמש באור נרות החנוכה לצורכו ולא הודלקו לשם מצוה.
* את נר ה'שְׁמֵשׁ' יש להעמיד במרחק מה מנרות החנוכה, כדי שמספר הנרות יהיה ניכר. ולכתחילה, יש להעמיד את השמש מעל לנרות החנוכה, או תחתיהם.

מה שלמדנו לפני מאה ימים:

מדוע הותר החפץ חיים את השולחן בסוכה בשעת השינה?

כוונתו לכך. ויש שפירשו, שכוונתו להלכה הנ"ל, שבשעת האכילה צריך שהשולחן יהיה בסוכה.
ויש שסיפרו, כי החפץ חיים עצמו, נהג להותיר את השולחן בסוכה בשעת השינה, אך מסיבה אחרת - כיון שהתורה ציוותה: "תִּשְׁבוּ - כעין תדורו", ודרך דירתו של אדם, שיש בה שולחן וכסא ומיטה בכל עת, והיא ראויה תמיד הן לאכילה והן לשינה. (אולם, יש שכתבו שהחפץ חיים הסביר את מנהגו על פי דבריו הנ"ל במשנה ברורה).

חכמינו ז"ל אסרו לאכול בסוכה כאשר השולחן מחוץ לסוכה, מחשש שהאוכל 'ימשך' אחר שולחנו ויטעה ויאכל מחוץ לסוכה. ומדברי המשנה ברורה נראה, כי יש להקפיד שגם בשעת השינה יהיה השולחן בתוך הסוכה.
והקשה על כך רבי שמואל רוזובסקי זצ"ל, שהרי כשאוכל ללא שולחן כלל, רשאי לאכול בסוכה, ומדוע אפוא יצטרכו לישון בסוכה עם שולחן?
ורבים כתבו, כי אכן יש 'טעות סופר' במשנה ברורה, ואין

[משנ"ב תרמ, כז; ביאורים ומוספים דרשו, 24]

הלוח היומי

**"ח בטבת | רבי הונא מארי בר מר זוטרא מבבל,
ורבי משרשיא בר פקוד מבבל, הי"ד, שהוצאו
להורג ע"י המלך פירוז הרשע. וחודשיים לאחמ"כ
נעקה"ש גם האמורא אמימר בר מר ינוקא הי"ד**

יארצייט:

ד' אלפים ר"ל: רבי הונא מארי בר מר זוטרא מבבל, ורבי משרשיא בר פקוד מבבל, הי"ד, שהוצאו להורג ע"י המלך פירוז הרשע. וחודשיים לאחמ"כ נעקה"ש גם האמורא אמימר בר מר ינוקא הי"ד.
תר"א: רבי צבי אלימלך ב"ר פסח שפירא זצ"ל, מדינוב, בעל בני יששכר, אגרא דכלה, מגיד תעלומה, ברכה משולשת ועוד.
תרי"ח: רבי יעקב ב"ר נחמיה (מלעלוב) בידרמן זצ"ל, מאפטא.
תרע"א: רבי אהרן ב"ר צבי הכהן קאהן זצ"ל, בעל זכרון אהרן.
תרע"ו: רבי חיים שמואל ב"ר אליעזר הלוי הורוויץ-שטרנפלד זצ"ל, מחנצין.
תש"י: רבי כלפון משה ב"ר שלום הכהן זצ"ל, (מוהרמ"ך) מג'רבה, בעל שו"ת שואל ונשאל, ברית כהונה, קול משה ועוד.
תשס"ז: רבי אריה לייבוש ב"ר סיני הלברשטאם זצ"ל, מז'מיגראד, בעל אריה שאג ועוד.

יארצייט הרה"ק רבי צבי אלימלך ב"ר פסח שפירא מדינוב בעל ה"בני יששכר"
סגולה לישועות

הרה"ק בעל ה"בני יששכר" אמר: קבלה מתלמידי הבעל שם טוב, כשיש לאדם איזה חסרון, הוא בודאי מחמת התגברות הדין ח"ו, ואם יתבונן ויחפש בענין הזה איזה טובה שיש בזה הענין, ממילא כשימצא הטובה יתמתק הדין ברחמים. (אגרא דכלה - שופטים ד"ה תמים תהיה)

בכל קושי שעובר עלינו נשתדל למצוא איזו שהיא טובה הטמונה בו, ונזכה שיתמתקו הדינים מעלינו

* שיעורים מקוצרים על הדף היומי

* דף היומי בהלכה - 5 דקות ביום

* ווארטים וסיפורים מיוחדים לפרשת השבוע

* סיפורי צדיקים ותוכניות מיוחדות

הכל במקום אחד

קו השיעורים של 'דרשו' 4992* או 077-2222-666

לתשומת לבכם: התמונות המוצגות כאן יש עליהם זכויות יוצרים ואין להשתמש בכל שימוש שהוא ללא היתר בכתב

העלון מופץ לזיכוי הרבים, אנא הימנעו מקריאה בשעת התפילה וקריאת התורה

דרשו | רח' הקבלן 45 ירושלים | 02-5609000 | לשאלות ופניות בכל נושא: dirshu@dirshu.co.il